

קבץ על יד. דברים שבכתב היוצאים לאור בפעם הראשונה. כז (לז). ירושלים, מקיצי נרדמים, תשפ"א. 255 עמ'. (02-6586659)

'חברת מקיצי נרדמים' נוסדה ע"י משכילי גליציה לפני למעלה ממאה ושישים שנה, כשמטרתה לתת במה לפרסום כתבים עבריים עתיקים קטנים יחסית, שאינם מגיעים לידי ספר עצמאי, במהדורה מדעית מתוקנת. מאז כמעט כל שנה יוצא לאור כרך אחד, כאשר ראשי החברה, חברי הוועד הפועל שלה וחברי הכבוד, בכרך זה כ"ה דמויות מכובדות מהארץ ומחו"ל העוסקות בתחומי מדעי היהדות ומנויות בשמותיהן בראש הכרך, 'סוככים בכנפיהם' כביכול על האיכות המדעית של הפרסומים שקובצו בקובץ השנתי. הפעם מוקדש הספר לר' שמואל אשכנזי שהיה גם הוא שנים רבות חבר ועד החברה ונפטר לאחרונה. בכרך שישה חיבורים קצרים: חיבור על עשרת הדברות המיוחס לרס"ג, בחינה מחודשת של החיבור האנונימי העתיק 'מעשה מהמ"ט' [=מוחמד] שהוא קונטרס פולמוסי נגד האיסלאם; פולמוס בין רבי קלונימוס בן קלונימוס, חכם ופילוסוף ומתרגם מפרובנס, לרבי יוסף אבן כספי, בעניין 'ספר הסוד' של האחרון, שלדעת הראשון הוציא את דברי הרמב"ם מפשוטם ותלה בו דברים אשר לא כן; קובץ פסקים לא ידוע מפרובנס; פירוש החכם רבי אברהם בן שלמה התימני לספר צפניה; והתגלגלות נוסח 'ברכת הארץ' שבברכת המזון על פי קטעי סידורים מגניזת קהיר. כל החיבורים הקצרים האלו, שנכתבו ע"י מלומדים ותיקים וצעירים יותר, מלווים במבוא ובהערות ובפיענוח מדעי מלא של הטקסט המתפרסם, כך שהקובץ 'קבץ על יד' מהווה במה מכובדת עבורם.